

Oktober 2015

En regional analys av UF-företagare och företagsamhet

För Ung Företagsamhet i Sverige

Rapportförfattare: Fabian Wallen, vd för det San Diego-baserade företaget Wallen Economics, magisterexamen i nationalekonomi från Stockholms universitet

Ung Företagsamhet gör skillnad

Enligt tidigare forskning har Ung Företagsamhet bra fakta att luta sig mot när det gäller effekterna av UF-företagande i Sverige i stort. Vi vet att UF-företagare tenderar att oftare starta eget, får högre lön, har färre arbetslöshetsdagar och blir oftare chefer. Det gjorde oss nyfikna på att gräva djupare i hur det ser ut per region i landet kopplat till det regionala näringslivsklimatet.

Studien visar att kommuner som har ett gott näringslivsklimat i kombination med UF-företagande på gymnasiet ökar tillväxten och jobbskapandet.

Resultaten i studien är därför av stort intresse för regionala beslutsfattare och för oss inom Ung Företagsamhet. Vår verksamhet skapar jobb och tillväxt.

Oktober 2015

Cecilia Nykvist, vd Ung Företagsamhet i Sverige

Innehållsförteckning

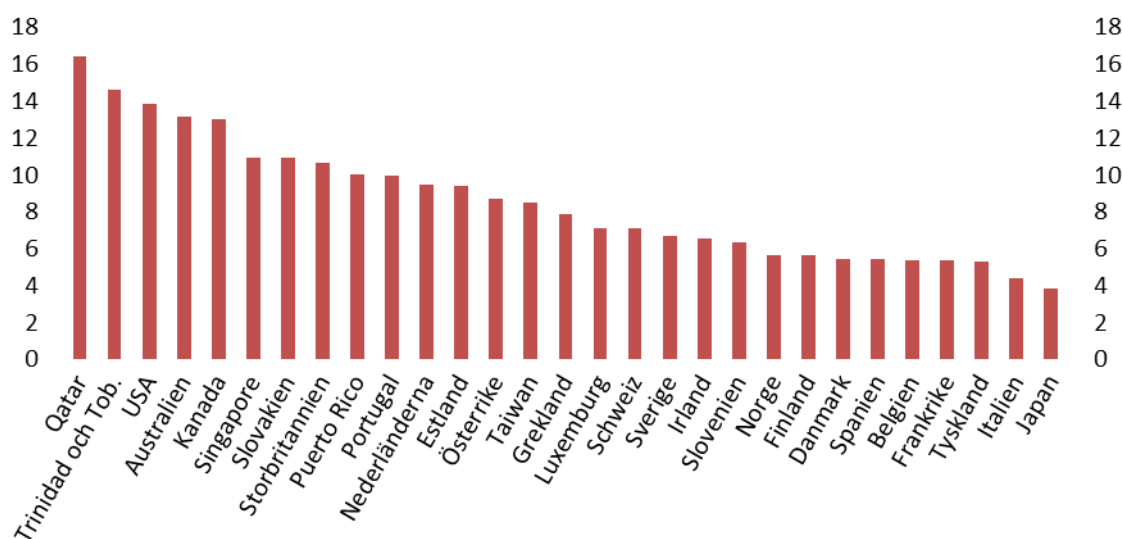
1. Inledning	4
2. Långsiktiga effekter av UF-företagande	7
Ung Företagsamhet och UF-företagande	7
Samhällsekonomiska effekter av UF-företagande	8
3. Företagsamhet i Sveriges regioner	12
Data och metod	12
Företagsamhet bland före detta UF-företagare på nationell nivå	13
Företagsamhet bland före detta UF-företagare på regional nivå	16
4. Betydelsen av det lokala företagsklimatet	21
Lokalt företagsklimat	21
Företagsklimat i Sveriges kommuner	22
Företagsklimatets påverkan på företagsamheten	22
5. Slutsatser och policydiskussion	26
6. Litteratur	28
7. Appendix	30

1. Inledning

Gynnsamma förutsättningar för entreprenörskap tenderar enligt ekonomisk teori att påverka ekonomisk tillväxt och sysselsättningsutveckling positivt.¹ Graden av nyföretagsamhet och andelen företagare används i det sammanhanget inte sällan som en måttstock över förutsättningarna för entreprenörskap.

I den internationellt största årliga studien av entreprenöriella aktiviteter, Global Entrepreneurship Monitor (GEM), rangordnas 70 länder utifrån ett mått på nyföretagsamhet (total entreprenöriell aktivitet i tidiga stadier).² Enligt detta mått har nyföretagsamheten nästan fördubblats under de senaste tio åren – från 3,7 procent 2004 till 6,7 procent 2014.³ Dock är nyföretagsamheten fortfarande lägre än i många andra jämförbara länder. Bland de mest utvecklade länderna, de så kallade innovationsdrivna ekonomierna, hamnar Sverige exempelvis på 18:e plats av 29 länder (se Figur 1 nedan).

Figur1. Nyföretagsamhet i innovationsdrivna ekonomier, 2014
Total entreprenöriell aktivitet i tidiga stadier, 18-64 år (procent)*

*Andel som antingen är engagerade i att starta ett företag eller redan driver ett företag som inte är äldre än 42 månader.

Källa: Global Entrepreneurship Monitor 2014 Global Report.

I flera av de länder som har en högre andel nyföretagsamhet jämfört med Sverige, som exempelvis Kanada, Australien, Storbritannien och Schweiz, finner vi även en högre andel riktigt framgångsrika entreprenörer, mätt som entreprenörer som är

¹ Se exempelvis Carree och Thurik (2003).

² Mätt som andelen i åldersgruppen 18-64 år som antingen är engagerade i att starta ett företag eller redan driver ett företag som inte är äldre än 42 månader.

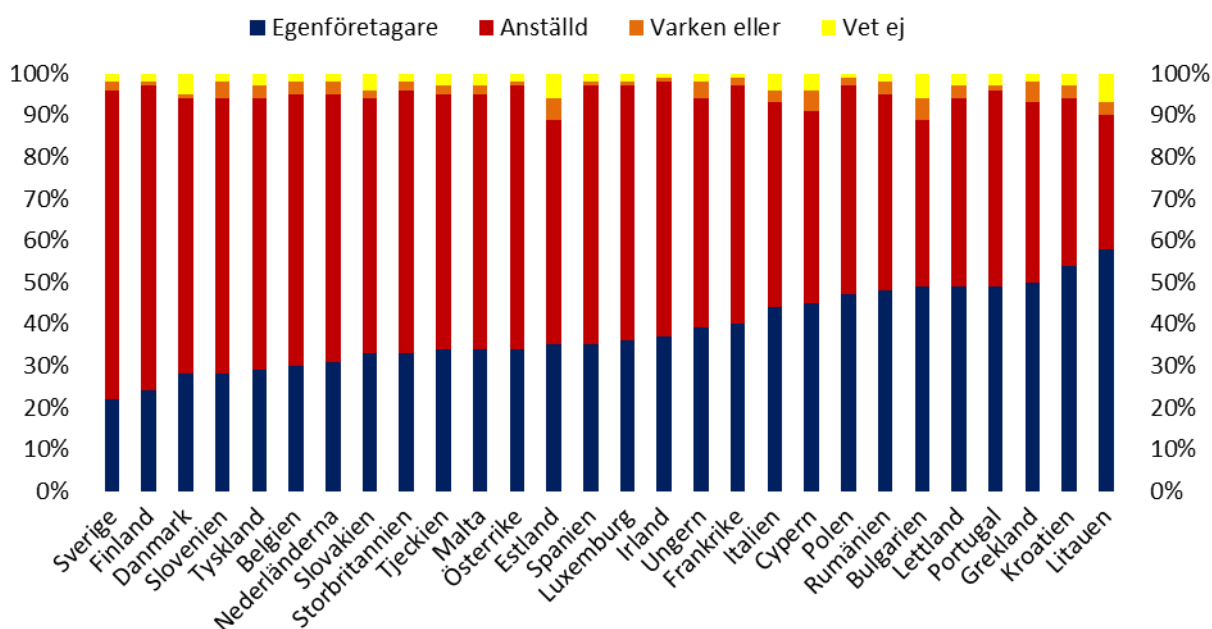
³ Global Entrepreneurship Monitor (2015).

dollarmiljardärer. I vissa andra länder med hög andel nyföretagsamhet, som exempelvis Grekland, Portugal och Puerto Rico, kan emellertid nyföretagsamheten påverkas positivt av bristen på andra möjligheter till sysselsättning.⁴

Samtidigt pekar statistik från EU-kommissionen på att Sverige, tillsammans med övriga nordiska länder, avviker från övriga EU-länder avseende hur attraktivt medborgarna ser på egenföretagande jämfört med anställning i sysselsättningshänseende. Enbart 22 procent av svenskarna skulle välja att bli egenföretagare om de kunde välja, vilket kan jämföras med att 74 procent skulle välja att vara anställda. Inte i något annat EU-land är andelen som föredrar egenföretagande lägre än i Sverige, vilket illustreras i Figur 2 nedan.

Figur2. Egenföretagande versus anställning, EU

Om du kunde välja mellan olika typer av jobb, skulle du föredra att vara... ?

Källa: European Commission (2012), "Entrepreneurship in the EU and Beyond", Flash Eurobarometer 354.

Sammantaget kan detta tolkas som att det finns en betydande förbättringspotential avseende förutsättningarna för entreprenörskap i Sverige. Ny forskning visar emellertid att graden av entreprenörskap kan påverkas av befolkningens allmänna kunskap om hur man rent praktiskt startar, driver och utvecklar ett företag. Ett exempel på det är utbildningen UF-företagande, som har utvecklats av den ideella organisationen Ung Företagsamhet och som läsåret 2014/2015 omfattade drygt 24

⁴ Se Henrekson och Sanandaji (2014). Enligt de båda forskarna kan generellt sett dåliga förutsättningar för entreprenörskap, exempelvis i form av hög beskattning och stor regulativ börda, påverka egenföretagandet positivt, bland annat då egenföretagare tenderar att ha större möjligheter att undvika skattebetalning och regelverk jämfört med större, etablerade företag.

000 gymnasieelever. I korthet innebär UF-företagande att eleverna, med hjälp av lärarhandledning och stödmaterial, driver egna företag under ett läsår. I rapportens andra kapitel kommer vi att närmare beskriva några studier som har undersökt denna utbildnings effekter på entreprenörskap, sysselsättning och inkomst.

Precis som andelen företagare och förutsättningarna för entreprenörskap skiljer sig åt mellan olika länder kan det även finnas betydande skillnader mellan olika regioner inom ett land. I rapportens tredje kapitel kommer vi att presentera ett unikt datamaterial över andelen företagare i 24 svenska regioner, uppdelat efter personer som har genomgått utbildningen UF-företagande samt en kontrollgrupp bestående av personer som inte har genomgått en dylik utbildning. Särskilt intressant i det perspektivet är att utreda om det finns en skillnad vad gäller andelen som driver aktiebolag, då tidigare forskning visar att sådana företag, i större utsträckning än enskilda firmor, tenderar att bidra signifikant till ekonomisk tillväxt och jobbskapande.

Med hjälp av Svenskt Näringslivs årliga kartläggning av företagsklimatet i Sveriges kommuner undersöker vi dessutom huruvida företagandelen bland de som har gått utbildningen UF-företagande respektive kontrollgruppen skiljer sig åt beroende på förutsättningarna för entreprenörskap. Analysen presenteras i rapportens fjärde kapitel. Rapporten avslutas med ett antal slutsatser samt en kortare policydiskussion.

2. Långsiktiga effekter av UF-företagande

Under de senaste decennierna har olika former av entreprenörskapsutbildningar blivit ett allt vanligare inslag runtom i världen. Syftet bakom entreprenörskapsutbildningar handlar i regel om att stärka deltagarnas benägenhet att starta företag samt att de som senare kommer att starta företag ska ha tillgodogjort sig kunskap och kompetens som kan göra dem bättre rustade som entreprenörer.⁵

Det finns en stor forskningsflora som har försökt att mäta resultaten av entreprenörskapsutbildning, ofta i termer av sannolikheten att starta företag. Litteraturstudier på området visar att forskningen i regel bekräftar det förväntade utfallet, det vill säga att personer som har genomgått entreprenörskapsutbildningar tenderar att vara mer benägna att starta företag. En metodologisk svaghet är dock att det kan uppstå selektionsproblem, i den bemärkelse att personer som redan i ursprungsläget är mer benägna att starta företag också är mer benägna att delta i entreprenörskapsutbildningar. Dessutom mäter enbart ett fåtal studier de mer långsiktiga effekterna av entreprenörskapsutbildningar.⁶

Det har under senare år publicerats ett antal svenska studier på området, där syftet har varit att särskilt utvärdera de långsiktiga effekterna på entreprenörskap av deltagande i utbildningen UF-företagande. I det här avsnittet följer en kortare sammanfattning av tre sådana studier. Inledningsvis kan det emellertid vara på plats med en kort beskrivning av Ung Företagsamhet och utbildningen UF-företagande.

Ung Företagsamhet och UF-företagande

Ung Företagsamhet är en ideell och politiskt obunden utbildningsorganisation med syfte att införa praktisk kunskap om entreprenörskap i skolan. Ung Företagsamhet har sedan 1980 utbildat elever och lärare på gymnasieskolor runtom Sverige i entreprenörskap och företagande. Under läsåret 2014/2015 drev 24 415 elever ett UF-företag uppdelat på 573 skolor över hela Sverige. Sedan starten har över 300 000 elever testat på att starta, driva och avveckla ett UF-företag enskilt eller tillsammans med klasskamrater.

Utbildningen sträcker sig över ett valfritt läsår, ofta årskurs 2 eller 3 i gymnasiet, och alla elever som driver ett UF-företag genomför exakt samma moment oavsett program eller förkunskaper. UF-året startar i september och inleds med att en grupp elever

---

⁵ Lorz et al (2013).

⁶ För exempel på litteraturstudier, se Dickson et al (2008), Mwasalwiba (2010), Martin et al (2013) och Lorz et al (2013).

funderar på sin egen affärsidé. Därefter registreras UF-företaget på Ung Företagsamhets hemsida, varefter roller sätts i UF-företaget, marknadsundersökningar görs, en affärsplan författas, inköp/tillverkning, försäljning av varor och tjänster, kontakt med det lokala näringslivet i form av en rådgivare. Utbildningen avslutas med författande av en årsredovisning i slutet på maj. UF-företaget drivs på en kurs eller flera kurser som bestäms av skolan.

Samhällsekonomiska effekter av UF-företagande

I rapporten "Övning ger färdighet" undersöker Karl Wennberg, som är professor vid Handelshögskolan i Stockholm, de effekter på tillväxt och jobbskapande som är direkt kopplade till företag som har startats av före detta UF-företagare. Analysen utgår från en databas med statistik över de nästan 167 000 personer som har genomgått utbildningen UF-företagande under sin gymnasietid 1980-2009, samt samtliga företag som de före detta UF-företagarna har drivit under perioden 1990-2009. Statistik över nyföretagande, jobbskapande, omsättning och företagsöverlevnad jämförs därefter med en kontrollgrupp, som består av individer som har matchats mot de före detta UF-företagarna grundat på företagstyp, bransch, ålder, kön, samt utbildningsnivå. Den viktiga skillnaden är med andra ord att individerna i kontrollgruppen inte har genomgått utbildningen UF-företagande.

Wennberg visar inledningsvis att sannolikheten att före detta UF-företagare startar företag vid inledningen av sin karriär är cirka 20 procent högre jämfört med kontrollgruppen. De företag som startas av före detta UF-företagare tenderar dessutom att vara mer framgångsrika än de företag som startas av individer i kontrollgruppen. Genom att undersöka antalet anställda under företagets första fyra år, finner Wennberg att det genomsnittliga aktiebolaget som startats av före detta UF-företagare är 7,5 procent större än aktiebolag startade av kontrollgruppen. På motsvarande sätt är enskilda firmor och handelsbolag som startats av före detta UF-företagare i genomsnitt 3,5 procent större än de som startats av kontrollgruppen.

Skillnaden mellan de företag som har startats av före detta UF-företagare och kontrollgruppen är än större vad gäller den genomsnittliga omsättningen under företagets första fyra år. De aktiebolag som startats av före detta UF-företagare har exempelvis i genomsnitt 20 procent högre omsättning än aktiebolag startade av kontrollgruppen. För enskilda firmor och handelsbolag uppgår skillnaden i omsättning till sex procent, vilket illustreras i Tabell 1 nedan.

Tabell 1. Omsättning i företag som startats av UF-gruppen och kontrollgruppen 1995-2008

	Aktiebolag	Enkilda firmor / Handelsbolag
UF	6 329 744 kr	828 535 kr
Kontrollgrupp	5 021 829 kr	786 736 kr

* Avser den genomsnittliga omsättningen under företagets första fyra år

Källa: Wennberg (2012)

Wennberg visar avslutningsvis att överlevnadsgraden bland företag som har startats av före detta UF-företagare tenderar att vara något högre än vad som är fallet bland de företag som har startats av kontrollgruppen. Rapportens övergripande slutsats är ”att UF-företagande och liknande träningsinsatser på såväl grund-, gymnasie- och högskolenivå både kan öka graden av företagande och kvaliteten på de företag som startas.”⁷

I studien ”Effekter av utbildning i entreprenörskap”, av Karl Wennberg och Niklas Elert (nu verksam som forskare på Institutet för Näringslivsforskning), undersöker författarna de långsiktiga effekterna på arbetsmarknadspotentialen för före detta UF-företagare. Till skillnad från Wennberg (2012) utgår författarna från en databas innehållande statistik över de individer som deltog i utbildningen UF-företagare och gick ut gymnasiet mellan åren 1994 och 1996, vilket omfattar drygt 10 000 personer. Långsiktiga effekter avseende arbetsmarknadspotential och sannolikhet att starta företag jämförs med en kontrollgrupp bestående av drygt 200 000 personer från samma årskullar.

Wennberg och Elert inleder sin studie med att jämföra de långsiktiga effekterna på ett antal arbetsmarknadsindikatorer, som medelinkomst, andel chefer, samt genomsnittlig arbetslöshet, för de före detta UF-företagare som gick ut gymnasiet 1994 med den delen av kontrollgruppen som gick ut gymnasiet samma år. Författarna finner bland annat att den genomsnittliga årsinkomsten bland före detta UF-företagare var nästan 36 000 kronor, eller drygt tolv procent, högre jämfört med kontrollgruppen år 2010. Vidare visar det sig att sannolikheten att före detta UF-företagare var chefer 16 år efter gymnasieexamen var drygt 40 procent högre jämfört med kontrollgruppen, samtidigt som sannolikheten att de var arbetslösa var drygt 20 procent lägre jämfört med kontrollgruppen.

---

⁷ Wennberg (2012).

Wennberg och Elert analyserar därefter sannolikheten för att starta företag under de följande 15 åren bland de som drev UF-företag under åren 1994-1996 jämfört med kontrollgruppen. Med syfte att ta hänsyn till självselektionsproblematiken, det vill säga att de som drev UF-företag även på förhand var mer benägna att starta företag, använder författarna en så kallad *Propensity score matching* (PSM). De före detta UF-företagarna matchas med personer som inte drivit UF-företag men som, givet en rad bakgrundsvariabler, kan antas ha haft samma sannolikhet att driva ett UF-företag under sin skolgång. Analysen visar att en individs benägenhet att starta företag verkar stiga med åtminstone 20 procent, samt att en individs förväntade företagarinkomst senare i livet verkar påverkas positivt med mellan sju och 18 procent till följd av deltagande i utbildningen UF-företagande. Författarna drar avslutningsvis slutsatsen att resultaten indikerar ”att entreprenörskapsträning vid ung ålder, som t.ex. UF-företagande, har långsiktigt positiva effekter för elever i deras senare yrkesliv”.⁸

I en nyligen publicerad artikel i tidskriften *Journal of Economic Behavior & Organization* vidareutvecklar Karl Wennberg och Niklas Elert, i samarbete med Fredrik Andersson vid Statistiska Centralbyrån, analysen från den ovan nämnda studien. Även i denna studie utgår forskarna från en databas över de personer som har genomgått utbildningen UF-företagande och som gick ut gymnasiet 1994-1996. Liksom i den tidigare studien används dessutom en PSM-modell för att ta hänsyn till självselektionsproblematiken. Metodologin har emellertid förfinats och analysen har dessutom granskats av en rad oberoende bedömare, vilket är standard inför publicering i vetenskapliga tidskrifter. Resultaten påminner om de tidigare resultaten.

Forskarna finner att sannolikheten att en före detta UF-företagare startade ett företag under perioden 2005-2007, det vill säga 11 år efter gymnasieexamen, var uppemot 30 procent högre jämfört med kontrollgruppen. Detta är en något högre sannolikhet än vad som uppskattades i den tidigare studien (se ovan). Deltagande i UF-företagande visar sig också påverka framtida företagsinkomster positivt. Bland de före detta UF-företagare som drev företag 11-12 år efter gymnasieexamen var företagarinkomsten cirka tio procent högre jämfört med vad som var fallet för kontrollgruppen⁹.

Sammanfattningsvis pekar samtliga svenska studier på området på signifikant positiva effekter av utbildningen UF-företagande ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Före detta UF-företagare är mer benägna att starta företag och de företag som de startar tenderar dessutom att generera såväl högre inkomster som större sysselsättning, jämfört med de företag som startas av personer som inte har

---

⁸ Wennberg och Elert (2012).

⁹ Elert et al (2015)

genomgått utbildningen UF-företagande. Vidare är andelen som är arbetslösa lägre och andelen som har blivit chefer senare i karriären högre bland före detta UF-företagare jämfört med övriga befolkningen.

3. Företagsamhet i Sveriges regioner

Forskningsgenomgången i föregående kapitel visade att utbildningen UF-företagande för med sig en rad samhällsekonomiskt positiva effekter. Det kan därför vara intressant att undersöka hur företagandet bland före detta UF-företagare skiljer sig åt mellan Sveriges olika regioner.

I detta kapitel kommer vi att på ett övergripande sätt jämföra företagsamheten bland före detta UF-företagare med en särskild kontrollgrupp i 24 svenska regioner.

Särskild fokus läggs på företagare som driver aktiebolag, då dessa i regel kan anses vara en mer ambitiös form av företagande jämfört med enskilda firmor.

Data och metod

Vi utgår i den följande analysen från Ung Företagsamhets anonymiserade databas över samtliga 246 047 svenskar som under perioden 1980-2013 någon gång har drivit ett UF-företag. Detta är målpopulationen i vår studie. Vi har därefter gett Statistiska Centralbyrån (SCB) uppdraget att matcha statistiken om före detta UF-företagare mot den läns- och kommunuppdelade företagsstatistik som ingår i databasen Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS). För att kunna jämföra skillnaden i företagsamhet mellan före detta UF-företagare och övriga befolkningen har vi låtit SCB skapa en kontrollgrupp, som helt enkelt består av samtliga individer som inte har drivit UF-företag (7 653 530 personer).

De flesta svenskar som startar företag gör det först efter ett antal års arbetsmarknadserfarenhet. Utbildningen UF-företagande har emellertid blivit allt mer populärt under de senaste decennierna, vilket innebär att åldersfördelningen bland före detta UF-företagare inte speglar åldersfördelningen bland landets företagare. Enligt RAMS är exempelvis nio av tio svenskar som driver företag på heltid 35 år eller äldre, vilket kan jämföras med att enbart lite drygt en av tio före detta UF-företagare är över 35 år. För att jämförelser av företagsamheten mellan före detta UF-företagare och kontrollgruppen ska bli meningsfulla måste därför statistiken delas upp i olika åldersgrupper. Vi har valt att begränsa den regionala analysen till att enbart omfatta företagare i åldrarna 20-44 år, uppdelat i följande åldersgrupper: 20-24, 25-34, samt 35-44 år. I den inledande nationella analysen kommer vi även inkludera åldersgruppen 45-54 år.¹⁰

---

¹⁰ För den regionala analysen exkluderar vi därmed åldersgruppen 16-19 år samt de som är 45 år och äldre från den totala målpopulationen. Den första gruppen motsvarar visserligen nästan

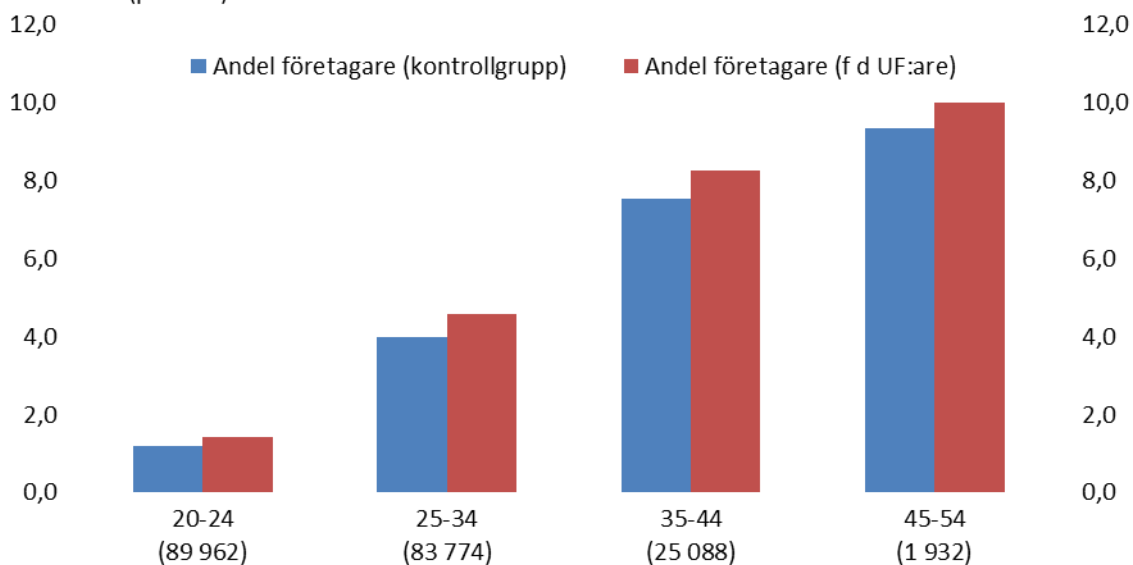
I SCB:s RAMS-databas delas den sysselsatta delen av befolkningen upp efter yrkesställning, vilket anger om individen klassas som företagare eller anställd. För att klassas som företagare krävs att en individ driver ett företag och att den tid individen ägnar åt verksamheten minst motsvarar en tredjedel (cirka 500 timmar) av en anställning på heltid. Företagare delas vidare upp mellan dem som driver enskild firma och dem som driver aktiebolag. De individer som har anknytning till mer än en yrkesställning, det vill säga är både företagare och anställda, klassas som så kallade kombinatörer.

Företagsamhet bland före detta UF-företagare på nationell nivå

Den totala andelen företagare, det vill säga inklusive såväl de som driver enskild firma som de som driver aktiebolag, uppgår till drygt sju procent för kontrollgruppen och enbart lite drygt tre procent för de före detta UF-företagarna. Den stora skillnaden beror, vilket förklarades ovan, på att åldersfördelningen ser mycket olika ut för de båda grupperna. En jämförelse utifrån de tidigare nämnda åldersgrupperna ger emellertid en helt annan bild, vilket framgår av Figur 3.

Figur 3. Företagare som driver enskild firma eller aktiebolag, 2013

Uppdelat i fyra åldersgrupper, som andel av kontrollgruppen respektive f d UF:are (procent)

*Siffror inom parentes avser det totala antalet f d UF:are

Källa: SCB, samt egna beräkningar

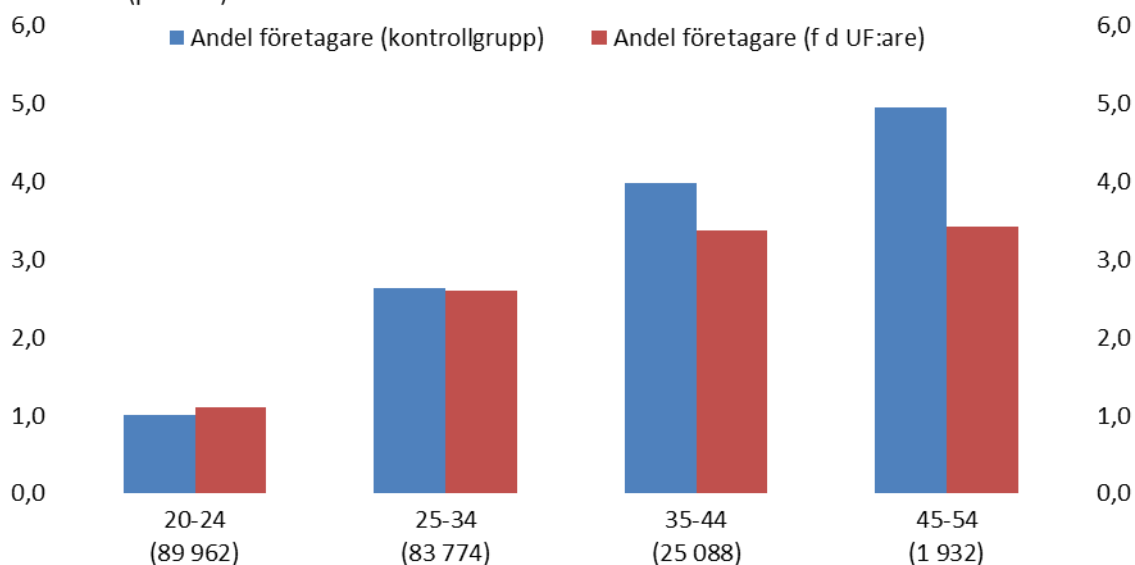
en femtedel av samtliga före detta UF-företagare, men då en övervägande del av befolkningen i åldrarna 16-19 år fortfarande går i gymnasiet blir jämförelser med kontrollgruppen missvisande. De som är 45 år och äldre omfattar enbart cirka 1 900 personer, det vill säga mindre än en procent av det totala antalet före detta UF-företagare, varför antalet observationer på kommun- och länsnivå i många fall blir för litet för att en meningsfull jämförelse ska kunna göras med kontrollgruppen.

För samtliga fyra ålderskategorier är andelen företagare högre bland de före detta UF-företagarna jämfört med kontrollgruppen. Detta bekräftar således de resultat som har presenterats i tidigare forskning på området, vilket redogjordes för i föregående kapitel. Figuren ovan visar dessutom att sannolikheten för att en person driver ett företag stiger med åldern och att detta gäller för såväl före detta UF-företagare som kontrollgruppen. Bland personer i åldersgruppen 20-24 år uppgår exempelvis andelen företagare till enbart 1,2 procent för kontrollgruppen och 1,4 procent för de före detta UF-företagarna, vilket kan jämföras med 7,5 respektive 8,3 procent för de båda grupperna bland personer i åldersgruppen 35-44 år.

En närmare jämförelse över vilken typ av företag de före detta UF-företagarna driver stärker dessutom hypotesen om att gruppen är mer företagsam än befolkningen i gemen. Det visar sig nämligen att i princip hela skillnaden avseende andelen företagare mellan kontrollgruppen och de före detta UF-företagarna kan förklaras av att de senare är mer benägna att starta aktiebolag. Före detta UF-företagare är nämligen inte mer benägna att driva enskild firma än kontrollgruppen. Inom de två yngre åldersgrupperna driver personerna i kontrollgruppen enskild firma i ungefär samma utsträckning som före detta UF-företagare, men inom de två äldre åldersgrupperna driver personerna i kontrollgruppen i signifikant större utsträckning egen firma jämfört med före detta UF-företagare.

Figur 4. Företagare som driver enskild firma, 2013

Uppdelat i fyra åldersgrupper, som andel av kontrollgruppen respektive före detta UF:are (procent)

*Siffror inom parentes avser det totala antalet före detta UF:are

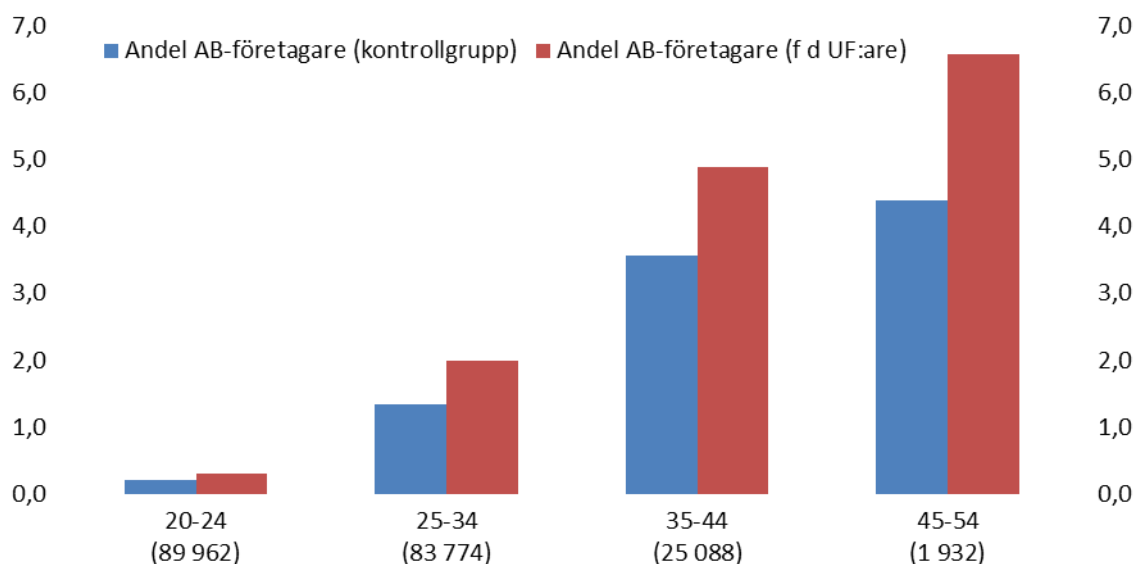
Källa: SCB, samt egna beräkningar

När det gäller företagare som driver aktiebolag är emellertid andelen konsekvent högre bland före detta UF-företagare jämfört med kontrollgruppen, vilket illustreras i

Figur 5. För åldersgruppen 35-44 år uppgår exempelvis andelen aktiebolagsföretagare till 3,6 procent inom kontrollgruppen och 4,9 procent bland före detta UF-företagare. Skillnaden är än större för åldersgruppen 44-54 år, där andelen aktiebolagsföretagare uppgår till 4,4 procent inom kontrollgruppen och 6,6 procent bland före detta UF-företagare.

Figur 5. Företagare som driver aktiebolag, 2013

Uppdelat i fyra åldersgrupper, som andel av kontrollgruppen respektive f d UF:are (procent)

*Siffror inom parentes avser det totala antalet f d UF:are

Källa: SCB, samt egna beräkningar

De före detta UF-företagarnas större benägenhet att driva aktiebolag är inte minst intressant då den typen av företag ofta har en mer ambitiös inriktning än enskilda firmor. Forskning visar exempelvis att snabbväxande företag i regel antingen startas som aktiebolag eller ombildas till aktiebolag under sin tidiga tillväxt.¹¹

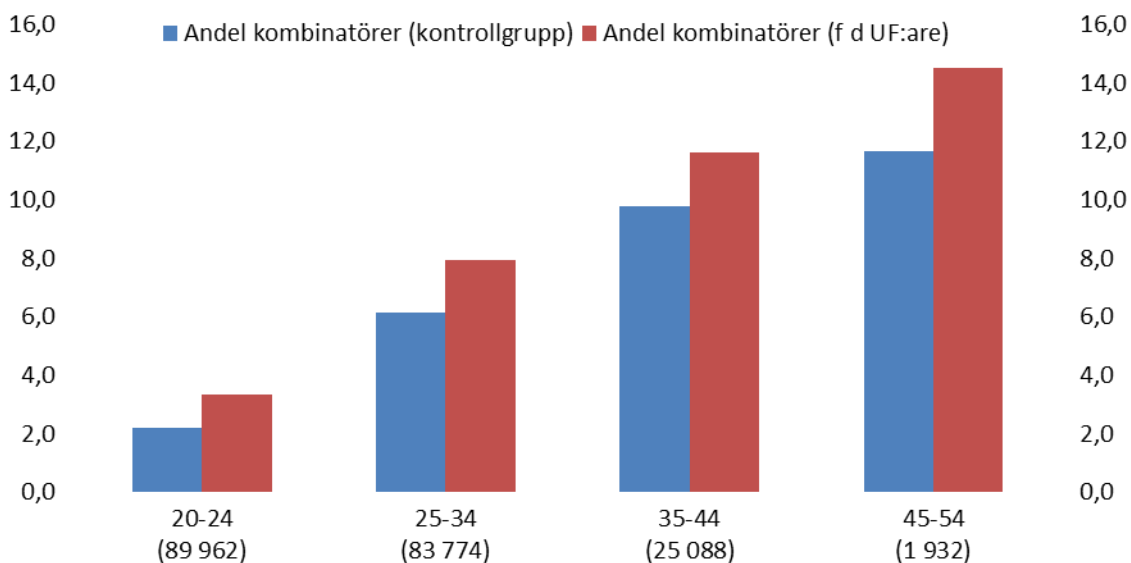
Före detta UF-företagare är dessutom mer benägna, jämfört med kontrollgruppen, att driva företag vid sidan om anställning, vilket framgår av Figur 6. Detta är av stor betydelse då så kallat kombinatorskap ofta är det första steget till att på heltid driva ett företag.¹² SCB delar dessvärre inte upp kombinatorerna utifrån huruvida de driver enskild firma eller aktiebolag vid sidan av anställning.

¹¹ Wennberg (2012).

¹² Nästan två tredjedelar av de personer som inträdde i företagande under perioden 1990-2001 kom från kombinatorskap. Se Delmar et al (2009).

Figur 6. Kombinatörer, 2013

Uppdelat i fyra åldersgrupper, som andel av kontrollgruppen respektive f d UF:are (procent)

*Siffra inom parentes avser det totala antalet f d UF:are

Källa: SCB, samt egna beräkningar

Till viss del kan förmodligen även en rad andra faktorer bidra till att förklara det faktum att före detta UF-företagare är mer benägna att driva företag. Exempelvis gick före detta UF-företagare i större utsträckning ekonomisk linje på gymnasiet och dessutom har de i större utsträckning föräldrar som varit eller är företagare, vilket kan vara faktorer som påverkar sannolikheten att starta företag positivt. Tidigare forskning har emellertid visat att UF-företagare är mer benägna att starta och driva företag även om hänsyn tas till dylika faktorer.¹³

Företagsamhet bland före detta UF-företagare på regional nivå

Det faktum att vi ser ett tydligt mönster på nationell nivå behöver inte nödvändigtvis betyda att ett liknande mönster kan urskiljas på regional nivå. För att utreda huruvida det är fallet har vi delat upp statistiken på regionnivå. Vi utgår från 24 regioner, bestående av 20 län samt fyra regioner som tillhör Västra Götalands län. Av utrymmesskäl har vi valt att redovisa statistiken för samtliga företagsformer och för vart och ett av de 24 regionerna i appendix¹⁴. I detta avsnitt ger vi en övergripande bild av statistiken.

För det första kan vi konstatera att det nationella mönstret verkar stämma väl överens med det mönster som kan urskiljas på regional nivå. Andelen före detta UF-företagare som driver företag (det vill säga antingen enskild firma eller aktieföretag) är större

¹³ Wennberg och Elert (2012).

¹⁴ Se appendix 1a-3d.

jämfört med kontrollgruppen i 20 av 24 regioner för åldersgruppen 20-24 år, i 22 av 24 regioner för åldersgruppen 25-34 år, samt i 21 av 24 regioner för åldersgruppen 35-44 år (se kolumn Enskild firma/Aktiebolag i Tabell 2).¹⁵

Dessutom är det främst avseende företagare som driver aktiebolag som vi i de flesta regioner finner en större andel bland före detta UF-företagare jämfört med kontrollgruppen. I åldersgruppen 25-34 år är exempelvis andelen företagare som driver aktiebolag större bland före detta UF-företagare i samtliga regioner. Däremot är bilden betydligt mer splittrad vad gäller de företagare som driver enskild firma, vilket stämmer väl överens med det nationella mönstret.

Vad gäller andelen kombinatorer är skillnaden än större. För åldersgruppen 20-24 år är andelen kombinatorer större bland före detta UF-företagare jämfört med kontrollgruppen i 23 regioner och för åldersgruppen 25-34 år är motsvarande andel större bland UF-företagare i samtliga regioner. För åldersgruppen 35-44 år är andelen kombinatorer större bland före detta UF-företagare i 22 regioner.

Tabell 2. Antal regioner där f d UF:are driver företag i större utsträckning än kontrollgruppen, 2013*

	Enskild firma	Aktiebolag	Enskild firma / Aktiebolag	Kombinator
20-24 år	18	19	20	23
25-34 år	15	24	22	24
35-44 år	8	21	21	22

* Av totalt 24 regioner

Då tidigare forskning har visat att kopplingen mellan företagsamhet och positiva samhällsekonomiska effekter, exempelvis i form av ekonomisk tillväxt och jobbskapande, i regel är tydligast vad gäller andelen personer som driver aktiebolag kan det vara intressant att se vilka regioner som ligger i framkant avseende denna indikator.¹⁶

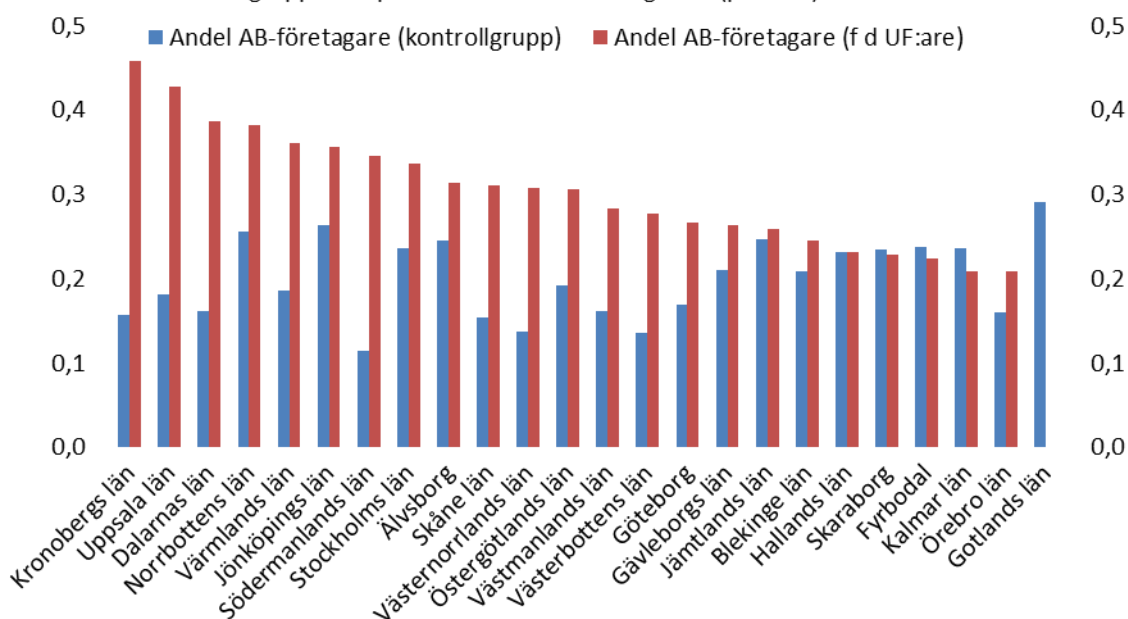
¹⁵ De fyra regioner län som avviker i åldersgruppen 20-24 år är Hallands län, Skaraborg, Älvsborg och Göteborg. Värt att notera är att skillnaden uppgår till mindre än 0,1 procentenheter i Göteborg och enbart 0,1 procentenheter i Hallands län. I Skaraborg uppgår skillnaden till 0,6 procentenheter och i Älvsborg uppgår skillnaden till 0,3 procentenheter. I åldersgruppen 25-34 år avviker Kronobergs och Jönköpings län från det nationella mönstret. Även för dessa två regioner är skillnaden marginell, närmare bestämt mindre än 0,1 procentenheter. De tre regioner som avviker i åldersgruppen 35-44 år är Jämtlands län, Västmanlands län, samt Fyrbodal, där skillnaden är något större (mellan 1 och 2 procentenheter).

¹⁶ Wennberg (2012) visar exempelvis att såväl omsättning som jobbskapande under ett företags första fyra år i genomsnitt är väsentligt större för aktiebolag jämfört med enskilda firmor och handelsbolag.

För den yngsta åldersgruppen, 20-24 år, är andelen före detta UF-företagare som driver aktiebolag större än motsvarande andel för kontrollgruppen i alla regioner förutom Gotland, Kalmar, Hallands län, Fyrbodal, samt Skaraborg. Bland dessa fem regioner är emellertid skillnaden mindre än 0,1 procentenheter för samtliga förutom Gotland. I sammanlagt sju regioner är andelen som driver aktiebolag mer än dubbelt så hög bland före detta UF-företagare jämfört med kontrollgruppen – närmare bestämt Uppsala, Dalarnas, Kronobergs, Skåne, Västernorrland, Västerbottens, samt Södermanlands län.

Figur 7. Företagare som driver aktiebolag, 20-24 år, 2013

Som andel av kontrollgruppen respektive f d UF:are i 24 regioner (procent)

Källa: SCB, samt egna beräkningar

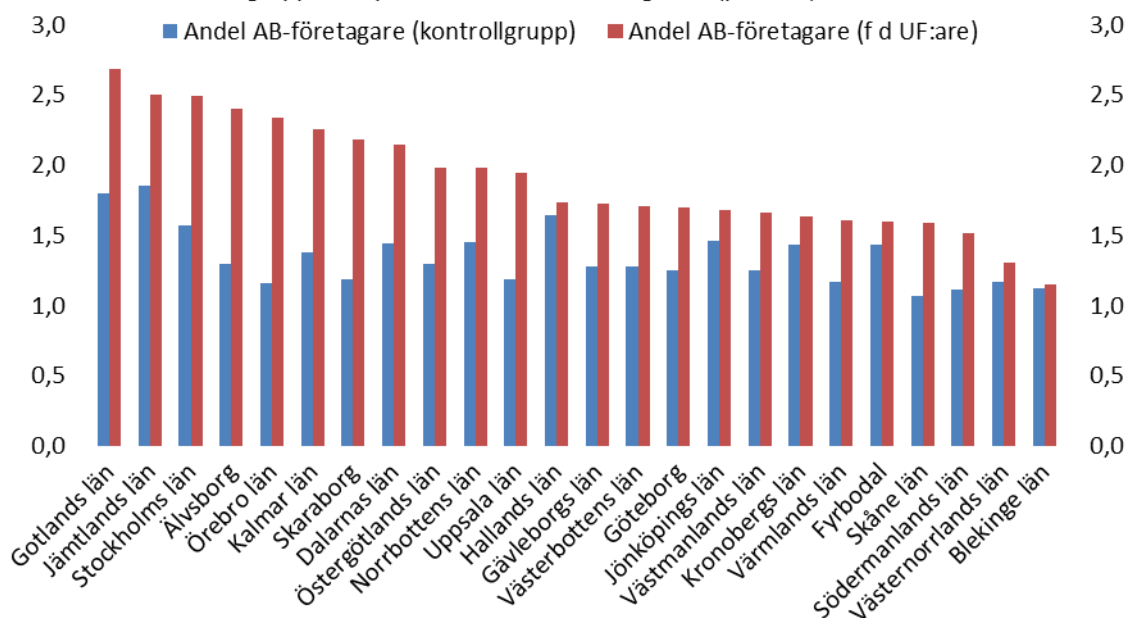
I åldersgruppen 25-34 år är, vilket nämndes ovan, andelen som driver aktiebolag större bland före detta UF-företagare jämfört med kontrollgruppen i samtliga regioner. Särskilt stora skillnader finner vi i Älvsborg, Skaraborg, Örebro, Kalmar, Uppsala och Stockholms län, där andelen UF-företagare som driver aktiebolag är upp till dubbelt så hög jämfört med kontrollgruppen (se Figur 8).

Värt att notera är att det verkar finnas ett positivt samband mellan andelen personer som driver aktiebolag bland före detta UF-företagare och kontrollgruppen i åldersgruppen 25-34 år. I de regioner där andelen som driver aktiebolag är relativt hög i kontrollgruppen är andelen i regel också relativt hög bland före detta UF-företagare. En rad faktorer påverkar rimligen sannolikheten för att en person driver ett aktiebolag och dessa faktorer kan skilja sig markant åt mellan olika regioner i ett land. Något förvånande är dock att ett dylikt samband inte kunde skönjas för den yngre åldersgruppen, det vill säga 20-24 år. En möjlig tolkning är att utbildningen

UF-företagande kan vara en avgörande faktor för många unga personer då de startar sitt första aktiebolag, samt att denna faktor väger tyngre än exempelvis det lokala företagsklimatet eller andra regionala förutsättningar för företagande.

Figur 8. Företagare som driver aktiebolag, 25-34 år, 2013

Som andel av kontrollgruppen respektive f d UF:are i 24 regioner (procent)

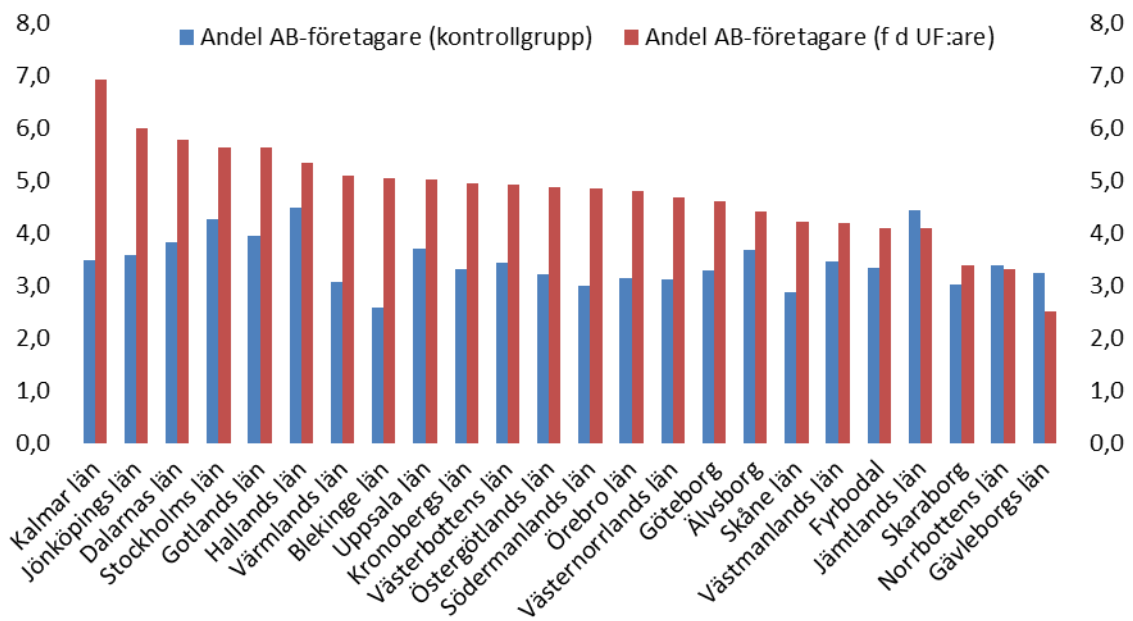

Källa: SCB, samt egna beräkningar

Även för åldersgruppen 35-44 år är andelen som driver aktiebolag markant större bland före detta UF-företagare jämfört med kontrollgruppen i nästan alla regioner, med undantag för Jämtlands, Norrbottens och Gävleborgs län (se Figur 9). I flera av regionerna, bland annat Jönköpings, Kalmar, Värmlands och Blekinge län, är andelen aktiebolagsföretagare bland före detta UF-företagare uppemot dubbelt så hög som motsvarande andel inom kontrollgruppen. I flera av de regioner där andelen som driver aktiebolag är mycket låg för kontrollgruppen är motsvarande andel bland före detta UF-företagare i nivå med, eller rentav högre än, andelen som driver aktiebolag inom kontrollgruppen i Hallands län, vilket är det län med högst andel personer som driver aktiebolag.

Figur 9. Företagare som driver aktiebolag, 35-44 år, 2013

Som andel av kontrollgruppen respektive f d UF:are i 24 regioner (procent)

Källa: SCB, samt egna beräkningar

4. Betydelsen av det lokala företagsklimatet

Vi visade i föregående kapitel att det finns en betydande variation mellan Sveriges län vad gäller befolkningens företagsamhet, samt att personer som har drivit UF-företag är mer benägna att driva företag senare i livet. På motsvarande sätt kan vi förvänta oss att det finns stora skillnader i företagsamhet mellan landets 290 kommuner.

I detta kapitel kommer vi att undersöka huruvida företagsamheten skiljer sig åt mellan de kommuner som har ett relativt bra respektive dåligt företagsklimat enligt organisationen Svenskt Näringslivs mätningar över det lokala företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner.

Lokalt företagsklimat

Svenskt Näringsliv presenterar på årlig basis en ranking av det lokala företagsklimatet, baserat på resultat från en företagarenkät samt ett antal statistiska faktorer. Rankingens sammanställs utifrån en sammanvägning av totalt 18 faktorer, varav tolv av faktorerna kommer från enkätsvar och sex beskriver strukturella förutsättningar för företagande i kommunerna. Faktorerna inkluderar bland annat kommunalskatt, andel i arbete, andelen företagare, attityder hos allmänheten respektive politiker/tjänstemän, samt företagets relation till kommunen. 2013 års ranking bygger på enkätsvar från cirka 31 200 företagare.

De faktorer som ligger till grund för rankingen vägs lika tungt, med undantag för de enkätsvar som rör företagarnas sammanfattande omdöme om det lokala företagsklimatet vilket utgör 1/3 av rankingen. Det sammanfattande omdömet är utformat efter en sexgradig betygsskala, där 1 = dåligt och 6 = utmärkt. Syftet bakom den tyngre vikten för just denna faktor är tanken att de verksamma företagen i en viss kommun trots allt borde vara bäst på att avgöra huruvida det lokala företagsklimatet är bra eller dåligt.¹⁷

Ett problem med att undersöka sambandet mellan företagsamheten och rankingen över det lokala företagsklimatet är dock att såväl andelen företagare som andelen nyföretagsamma ingår som faktorer i den sammanvägda rankingen. Vi kommer

---

¹⁷ Den specifika frågan lyder "Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen?" Svenskt Näringsliv (2013).

därför i den följande analysen istället använda företagarnas sammanfattande omdöme som approximation för det lokala företagsklimatet.¹⁸

Företagsklimat i Sveriges kommuner

Vi inleder analysen med att dela upp Sveriges kommuner i fyra grupper, sorterade utifrån företagsklimat. Då det finns 290 kommuner låter vi gruppen med bäst företagsklimat, Grupp 1, samt gruppen med sämst företagsklimat, Grupp 4, bestå av 72 kommuner vardera. Grupp 2 respektive Grupp 3 består av 73 kommuner vardera. Det genomsnittliga betyget för det lokala företagsklimatet uppgår till 3,8 i Grupp 1. I Grupp 2 och Grupp 3 uppgår motsvarande betyg till 3,4 respektive 3,2 och i Grupp 4 uppgår det genomsnittliga betyget till 2,8 (se Tabell 3).

Tabell 3. Sammanfattande omdöme om det lokala företagsklimatet

	Sverige	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Grupp 4
Medelvärde	3.3	3.8	3.4	3.2	2.8
Min	2.2	3.6	3.3	3.0	2.2
Max	4.3	4.3	3.6	3.3	3.0
Antal kommuner	290	72	73	73	72

Tio kommuner i toppen: Trosa, Habo, Markaryd, Gnosjö, Vellinge, Sunne, Bjurholm, Mönsterås, Laholm, Timrå

Tio kommuner i botten: Hedemora, Boden, Nordanstig, Gotland, Övertorneå, Smedjebacken, Vilhelmina, Åselse, Orust, Kiruna

Källa: Svenskt Näringsliv (2013)

Företagsklimatets påverkan på företagsamheten

Då vi jämför företagsamheten i de fyra kommungrupperna kommer vi utgå från de tre åldersgrupper som användes i föregående kapitel, det vill säga 20-24 år, 25-34 år, samt 35-44 år. Vi har vidare valt att enbart undersöka företagsamheten mätt som antalet företagare som driver aktiebolag, som andel av befolkningen, då tidigare forskning visat att det framförallt är de mer ambitiösa bolagen som kan förväntas påverka ekonomisk tillväxt och jobbskapande positivt på ett signifikant sätt. Det kan dessutom finnas anledning att tro att den positiva effekten av det lokala

¹⁸ En liknande slutsats drar Fölster och Jansson (2011) i en analys över sambandet mellan det lokala företagsklimatet och förvärvsfrekvensen bland utrikes födda.

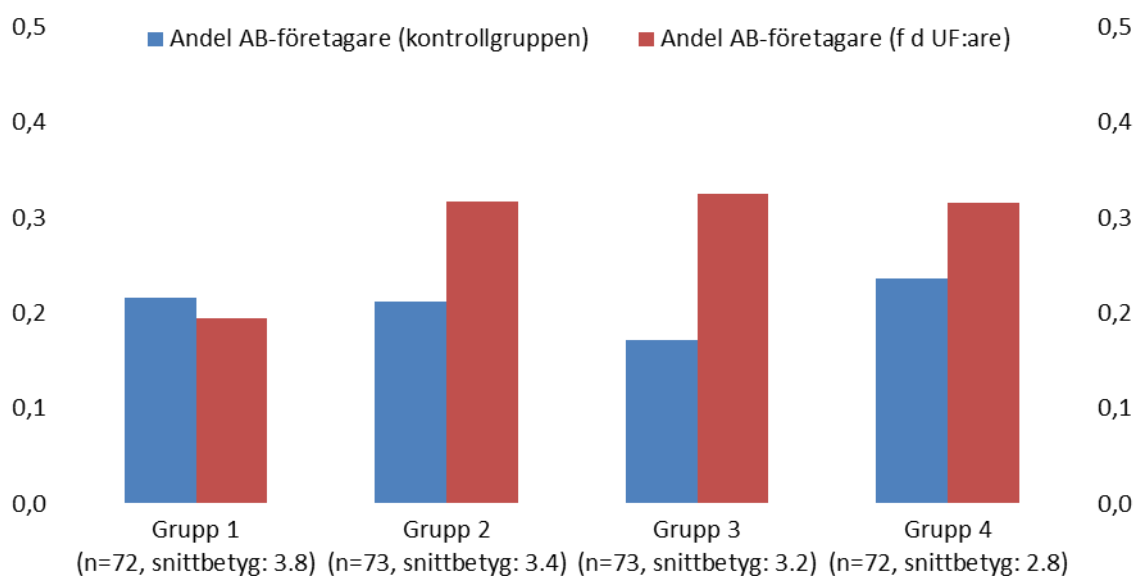
företagsklimatet på andelen personer som startar aktiebolag är större än den positiva effekten på andelen som startar enskilda firmor.¹⁹

- *Företagsklimat och företagare i åldrarna 20-24 år*

För åldersgruppen 20-24 år är det svårt att skönja något tydligt mönster vad gäller sambandet mellan andelen personer som driver aktiebolag och det lokala företagsklimatet. Något förvånande är andelen som driver aktiebolag lägre bland före detta UF-företagare i Grupp 1, det vill säga de kommuner med relativt bra företagsklimat, jämfört med vad som är fallet i övriga kommungrupper.

Figur 10. Aktiebolag och företagsklimat, 2013

Andel invånare , i åldern 20-24 år, som driver aktiebolag, sorterat i fyra kommungrupper utifrån betyg på det lokala företagsklimatet . Procent.

Källa: SCB, Svenskt Näringsliv, samt egna beräkningar

En tänkbar förklaring är att en relativt hög andel av befolkningen i den yngre åldersgruppen är arbetslösa, eller löper stor risk att bli arbetslösa, samt att egenföretagande av många ungdomar kan anses utgöra ett attraktivt alternativ till arbetslöshet. En rad studier har funnit att arbetslösa personer har högre sannolikhet än anställda personer att bli egenföretagare.²⁰ Då risken att bli arbetslös kan antas vara större i kommuner med dåligt företagsklimat finns det därför skäl att förvänta sig en högre andel företagare än vad som annars vore fallet. Denna effekt borde dessutom vara än större för före detta UF-företagare jämfört med kontrollgruppen, då UF-

¹⁹ Om arbetslösheten är högre i regioner med relativt dåligt företagsklimat kan startande av ett företag för många personer vara ett alternativ till anställning. Personer med svårigheter att finna anställning är sannolikt mer benägna att starta enskild firma än aktiebolag.

²⁰ Se exempelvis Carrasco (1999) och von Greiff (2009).

företagare har bättre kunskap och erfarenhet av hur man rent praktiskt startar och driver företag.

Det bör dock noteras att det rör sig om mycket små andelar 20-24-åringar som driver aktiebolag, vilket antagligen beror på att en relativt stor andel av de som förr eller senare startar aktiebolag läser på högskola i åldrarna 20-24 år. Om så är fallet kan vi förvänta oss att mönstret förändras då vi studerar de två äldre åldersgrupperna.

- *Företagsklimat och företagare i åldrarna 25-34 år*

Inom såväl åldersgruppen 25-34 år som åldersgruppen 35-44 år är andelen före detta UF-företagare som driver aktiebolag markant högre i Grupp 1, det vill säga den fjärdedel kommuner med bäst företagsklimat, jämfört med övriga kommungrupper (se Figur 11 och 12). Intressant att notera är också att en liknande skillnad inte kan urskiljas vad gäller kontrollgruppen. Det finns med andra ord skäl att tro att den kunskap och erfarenhet som utbildningen UF-företagande ger bäst kan tas tillvara på i kommuner där företagsklimatet är gott.

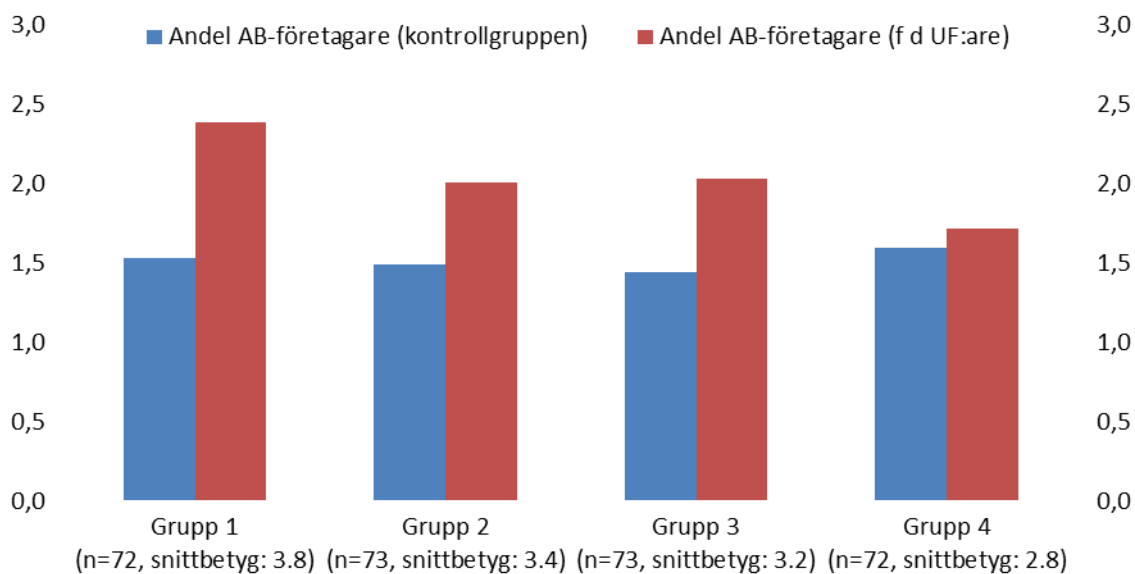
Ett alternativ, eller kompletterande, tolkning kan vara att före detta UF-företagare som är intresserade av att starta och driva aktiebolag söker sig till kommuner med relativt gott företagsklimat, eller kanske rentav söker sig bort från kommuner med dåligt företagsklimat.

Med tanke på de positiva effekter tidigare forskning har funnit avseende tillväxt och jobbskapande relaterat till aktiebolag startade av före detta UF-företagare finns det sammanfattningsvis goda skäl för kommuner att både öka andelen gymnasiestudenter som genomgår utbildningen UF-företagande.

Figur 11. Aktiebolag och företagsklimat, 2013

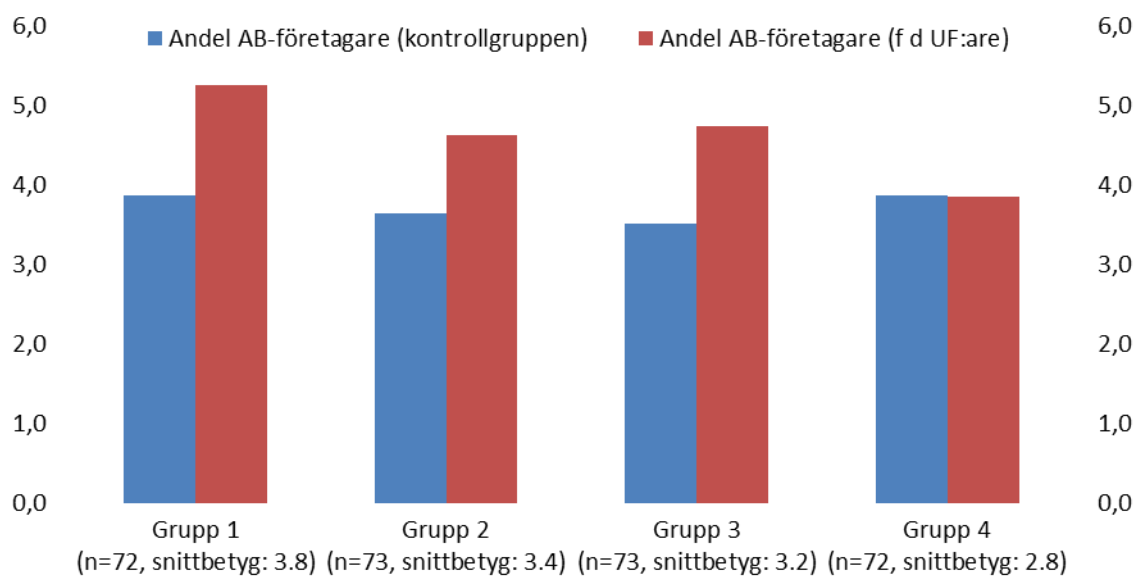
Andel invånare , i åldern 25-34 år, som driver aktiebolag, sorterat i fyra kommungrupper utifrån betyg på det lokala företagsklimatet. Procent.

Källa: SCB, Svenskt Näringsliv, samt egna beräkningar

Figur 12. Aktiebolag och företagsklimat, 2013

Andel invånare , i åldern 35-44 år, som driver aktiebolag, sorterat i fyra kommungrupper utifrån betyg på det lokala företagsklimatet. Procent.

Källa: SCB, Svenskt Näringsliv, samt egna beräkningar

5. Slutsatser och policydiskussion

Enligt ekonomisk teori tenderar gynnsamma förutsättningar för entreprenörskap att påverka ekonomisk tillväxt och sysselsättningsutveckling positivt. Det finns skäl att tro att olika utbildningsåtgärder i entreprenörskap, som komplement till ett gott företagsklimat, kan stimulera till entreprenörskap. En sådan utbildningsåtgärd är UF-företagande, som drivs av Ung Företagsamhet och genomförs som en del av gymnasieutbildningen runtom Sverige.

Under senare år har en rad studier som utvärderar de långsiktiga effekterna på entreprenörskap av deltagande i utbildningen UF-företagande publicerats. Samtliga svenska studier på området pekar på signifikant positiva effekter av UF-företagande ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Bland annat är före detta UF-företagare mer benägna att starta företag och de företag som de startar tenderar att generera högre inkomster och sysselsättning jämfört med övriga företag. Dessutom är i genomsnitt arbetslösheten lägre och chefsandelen högre senare i karriären bland före detta UF-företagare jämfört med övriga befolkningen.

Vi har gett Statistiska Centralbyrån i uppdrag att ta fram statistik över företagande bland de drygt 246 000 svenskar som under perioden 1980-2013 någon gång har drivit ett UF-företag. Utifrån den statistiken jämför vi företagandet bland de före detta UF-företagarna med en kontrollgrupp, bestående av samtliga svenskar som inte har drivit UF-företag, uppdelat i tre olika åldersintervaller, närmare bestämt 20-24 år, 25-34 år, samt 35-44 år.

Bland samtliga tre åldersgrupper är andelen företagare högre bland före detta UF-företagare jämfört med kontrollgruppen. I princip hela skillnaden kan förklaras av att de före detta UF-företagarna är mer benägna att starta aktieföretag, vilket är särskilt intressant då tidigare forskning har visat att den typen av företag ofta har en mer ambitiös inriktning än enskilda firmor. Snabbväxande företag startas exempelvis i regel som aktieföretag eller ombildas till aktieföretag under sin tidiga tillväxt. Detta bekräftar med andra ord hypotesen om att före detta UF-företagare är mer företagsamma än befolkningen i gemen.

Före detta UF-företagare är vidare mer benägna, jämfört med kontrollgruppen, att driva företag vid sidan om anställning, vilket är av stor betydelse då så kallat kombinatorskap ofta är det första steget till att på heltid driva ett företag.

En regional analys visar dessutom att det nationella mönstret överensstämmer med situationen i de flesta regioner. Andelen före detta UF-företagare som driver företag är för åldersgruppen 20-24 år större jämfört med kontrollgruppen i 20 av 24 regioner.

För åldersgruppen 25-34 år är andelen UF-företagare som driver företag högre jämfört med kontrollgruppen i 22 av 24 regioner. För åldersgruppen 35-44 år är företagandelen bland före detta UF-företagare högre jämfört med kontrollgruppen i 21 av 24 regioner. Det är för övrigt främst avseende företagare som driver aktiebolag som vi i de flesta regioner finner en större andel bland före detta UF-företagare jämfört med kontrollgruppen. I till exempel åldersgruppen 25-34 år är andelen personer som driver aktiebolag större bland före detta UF-företagare jämfört med kontrollgruppen i samtliga regioner.

Med syfte att undersöka huruvida det lokala företagsklimatet påverkar sannolikheten att starta och driva företag för före detta UF-företagare samt kontrollgruppen delar vi avslutningsvis upp Sveriges kommuner i fyra grupper, sorterade utifrån företagarnas omdöme om det lokala företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Dessa svar kommer i sin tur från Svenskt Näringslivs årliga undersökning av det lokala företagsklimatet. Därefter jämför vi andelen personer som driver aktiebolag, bland såväl före detta UF-företagare som kontrollgruppen, i de fyra kommungrupperna.

Analysen visar att andelen personer som driver aktiebolag bland före detta UF-företagare tenderar att vara högre i kommuner med bra företagsklimat. Det går dock inte att urskilja någon tydlig effekt vad gäller de personer som inte har gått utbildningen UF-företagande. Den kunskap och erfarenhet som utbildningen UF-företagande ger verkar med andra ord bäst tas tillvara på i kommuner där företagsklimatet är gott. Det är också möjligt att före detta UF-företagare som är intresserade av att starta och driva aktiebolag tenderar att flytta till kommuner med relativt gott företagsklimat.

Kommunpolitiker och kommunala tjänstemän som vill se en högre andel företagare bör därför verka för en ökad andel gymnasie studenter som genomgår utbildningen UF-företagande.

6. Litteratur

- Carrasco, R. (1999) "Transition To and From Self-Employment in Spain: An Empirical Analysis", *Oxford Bulletin of Economics and Statistics* 61(3), 315-341.
- Carree, M. A. och R. Thurik (2003). "The Impact of Entrepreneurship on Economic Growth". Kapitel i David B. Audretsch och Zoltan J. Acs (red.) "Handbook of Entrepreneurship Research". Boston/Dordrecht: KluwerAcademic Publishers, 437-471.
- Delmar, F., Wennberg, K. och Tim Folta (2009). "Dynamiken bland företagare, anställda och kombinatörer". *Arbetsmarknad & Arbetsliv*, årg 15, nr 2, våren 2009.
- Elert, N., Andersson, F. och K. Wennberg (2015). "The Impact of Entrepreneurship Education in High School on Long-Term Entrepreneurial Performance". *Journal of Economic Behavior and Organization*, Vol. 111, March 2015, 209-223.
http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2543355
- Fölster, S. och Jansson, L. (2011). "Hur påverkar företagsklimatet integration och förvärvsarbetande?" *Ekonomisk Debatt*, nr 2, årgång 39.
- Global Entrepreneurship Monitor (2015). "2014 Global Report".
- Henrekson, M. och T. Sanandaji (2014). "Small Business Activity Does Not Measure Entrepreneurship". *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America (PNAS)*, 111(5), 1760-1765.
- Lorz, M., Mueller, S. och T. Volery (2013). "Entrepreneurship Education: A Systematic Review of the Methods in Impact Studies". *Journal of Enterprising Culture*, Vol. 21, No. 2 (June 2013), 121-151.
- Martin, B., McNally, J. och M. Kay (2013). "Examining the Formation of Human Capital in Entrepreneurship: A Meta-Analysis of Entrepreneurship Education Outcomes". *Journal of Business Venturing*, 28 (2), 211-224.
- Mwasalwiba, E. S. (2010). "Entrepreneurship Education: A Review of its Objectives, Teaching Methods, and Impact Indicators". *Education + Training*, 52, 20-47.
- Svenskt Näringsliv (2013). "Företagsklimat 2013".
- von Greiff, J. (2009) "Displacement and Self-Employment Entry", *Labour Economics* 16, 556-565.

Wennberg, K. (2012). "Övning ger färdighet? En långtidsuppföljning av UF-företagares entreprenöriella karriärer i Sverige 1990-2007". Ung företagsamhet.

Wennberg, K. och N. Elert (2012). "Effekter av utbildning i entreprenörskap - en långtidsstudie av UF alumners arbetsmarknadspotential och företagande". Ratio.

7. Appendix

Appendix 1a. Företagare i enskild firma i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 20-24 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel företagare i enskild firma i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel företagare i enskild firma bland f d UF-are
Stockholms län	140672	123424	1.2	17248	1.3
Uppsala län	29398	25430	0.9	3968	1.6
Södermanlands län	17756	14859	0.7	2897	0.9
Östergötlands län	34318	29098	0.9	5220	1.1
Jönköpings län	24097	20456	0.8	3641	0.9
Kronobergs län	13617	11432	1.0	2185	1.8
Kalmar län	15852	13940	0.8	1912	1.0
Gotlands län	4020	3429	1.3	591	2.2
Blekinge län	9931	9114	0.9	817	1.7
Skåne län	89933	81576	1.2	8357	1.2
Hallands län	20286	17256	1.1	3030	0.9
Fyrbodal	17388	15159	1.0	2229	1.3
Göteborg	62500	54227	1.0	8273	0.9
Skaraborg	17967	15779	1.2	2188	0.6
Älvsborg	17470	14283	1.0	3187	0.7
Värmlands län	19239	16191	0.9	3048	0.9
Örebro län	20525	18129	0.7	2396	1.2
Västmanlands län	17608	15491	0.7	2117	0.7
Dalarnas län	17792	15462	1.0	2330	1.3
Gävleborgs län	18530	14741	0.8	3789	0.9
Västernorrlands län	14969	12366	0.9	2603	0.9
Jämtlands län	8435	6890	1.0	1545	1.0
Västerbottens län	21668	18414	0.7	3254	0.8
Norrbottens län	17969	14832	0.7	3137	1.0

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 1b. Företagare i eget aktiebolag i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 20-24 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel företagare i eget AB i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel företagare i eget AB bland f d UF-are
Stockholms län	140672	123424	0.2	17248	0.3
Uppsala län	29398	25430	0.2	3968	0.4
Södermanlands län	17756	14859	0.1	2897	0.3
Östergötlands län	34318	29098	0.2	5220	0.3
Jönköpings län	24097	20456	0.3	3641	0.4
Kronobergs län	13617	11432	0.2	2185	0.5
Kalmar län	15852	13940	0.2	1912	0.2
Gotlands län	4020	3429	0.3	591	0.0
Blekinge län	9931	9114	0.2	817	0.2
Skåne län	89933	81576	0.2	8357	0.3
Hallands län	20286	17256	0.2	3030	0.2
Fyrbodal	17388	15159	0.2	2229	0.2
Göteborg	62500	54227	0.2	8273	0.3
Skaraborg	17967	15779	0.2	2188	0.2
Älvsborg	17470	14283	0.2	3187	0.3
Värmlands län	19239	16191	0.2	3048	0.4
Örebro län	20525	18129	0.2	2396	0.2
Västmanlands län	17608	15491	0.2	2117	0.3
Dalarnas län	17792	15462	0.2	2330	0.4
Gävleborgs län	18530	14741	0.2	3789	0.3
Västernorrlands län	14969	12366	0.1	2603	0.3
Jämtlands län	8435	6890	0.2	1545	0.3
Västerbottens län	21668	18414	0.1	3254	0.3
Norrbottens län	17969	14832	0.3	3137	0.4

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 1c. Företagare i enskilt bolag eller AB i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 20-24 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel företagare i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel företagare bland f d UF-are
Stockholms län	140672	123424	1.4	17248	1.7
Uppsala län	29398	25430	1.1	3968	2.0
Södermanlands län	17756	14859	0.9	2897	1.3
Östergötlands län	34318	29098	1.0	5220	1.4
Jönköpings län	24097	20456	1.1	3641	1.3
Kronobergs län	13617	11432	1.1	2185	2.2
Kalmar län	15852	13940	1.0	1912	1.3
Gotlands län	4020	3429	1.6	591	2.2
Blekinge län	9931	9114	1.2	817	2.0
Skåne län	89933	81576	1.3	8357	1.6
Hallands län	20286	17256	1.3	3030	1.2
Fyrbodal	17388	15159	1.2	4458	1.5
Göteborg	62500	54227	1.2	16546	1.1
Skaraborg	17967	15779	1.4	4376	0.9
Älvsborg	17470	14283	1.3	6374	1.0
Värmlands län	19239	16191	1.1	3048	1.3
Örebro län	20525	18129	0.9	2396	1.4
Västmanlands län	17608	15491	0.9	2117	1.0
Dalarnas län	17792	15462	1.1	2330	1.7
Gävleborgs län	18530	14741	1.0	3789	1.2
Västernorrlands län	14969	12366	1.1	2603	1.2
Jämtlands län	8435	6890	1.3	1545	1.3
Västerbottens län	21668	18414	0.8	3254	1.0
Norrbottnens län	17969	14832	0.9	3137	1.4

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 1d. Kombinatörer i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 20-24 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel kombinatörer i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel kombinatörer bland f d UF-are
Stockholms län	140672	123424	2.8	17248	4.3
Uppsala län	29398	25430	2.0	3968	3.4
Södermanlands län	17756	14859	1.4	2897	1.8
Östergötlands län	34318	29098	1.7	5220	2.8
Jönköpings län	24097	20456	2.0	3641	3.5
Kronobergs län	13617	11432	2.3	2185	3.5
Kalmar län	15852	13940	1.9	1912	2.8
Gotlands län	4020	3429	2.2	591	3.6
Blekinge län	9931	9114	1.8	817	1.7
Skåne län	89933	81576	2.1	8357	3.5
Hallands län	20286	17256	2.1	3030	3.0
Fyrbodal	17388	15159	2.0	2229	3.1
Göteborg	62500	54227	2.2	8273	3.2
Skaraborg	17967	15779	2.2	2188	3.2
Älvsborg	17470	14283	2.1	3187	2.9
Värmlands län	19239	16191	2.2	3048	3.1
Örebro län	20525	18129	1.7	2396	3.3
Västmanlands län	17608	15491	1.5	2117	3.0
Dalarnas län	17792	15462	2.1	2330	3.7
Gävleborgs län	18530	14741	1.7	3789	2.5
Västernorrlands län	14969	12366	1.8	2603	2.8
Jämtlands län	8435	6890	3.1	1545	4.4
Västerbottens län	21668	18414	1.9	3254	2.8
Norrbottnens län	17969	14832	2.0	3137	3.3

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 2a. Företagare i enskild firma i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 25-34 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel företagare i enskild firma i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel företagare i enskild firma bland f d UF-are
Stockholms län	325297	304162	3.1	21135	2.7
Uppsala län	47622	44023	2.3	3599	2.8
Södermanlands län	29869	28025	2.4	1844	2.7
Östergötlands län	54258	50166	2.0	4092	2.7
Jönköpings län	39532	36374	2.2	3158	2.0
Kronobergs län	22179	20773	2.4	1406	2.1
Kalmar län	24271	22719	2.5	1552	2.8
Gotlands län	5530	5046	4.3	484	5.4
Blekinge län	16498	15800	2.3	698	3.3
Skåne län	168446	158586	3.0	9860	2.5
Hallands län	32549	30588	2.6	1961	2.8
Fyrbodal	27065	25193	2.8	1872	3.4
Göteborg	129779	121199	2.3	8580	2.2
Skaraborg	28265	25840	3.0	2425	3.0
Älvsborg	28492	25832	2.3	2660	2.7
Värmlands län	29368	27687	2.5	1681	2.5
Örebro län	34000	31947	2.1	2053	1.9
Västmanlands län	30022	28517	2.1	1505	1.9
Dalarnas län	29328	27415	2.2	1913	2.8
Gävleborgs län	29068	26865	2.2	2203	2.2
Västernorrlands län	25414	23497	2.2	1917	2.8
Jämtlands län	13817	12377	3.5	1440	3.0
Västerbottens län	33539	30430	1.8	3109	2.6
Norrbottens län	27036	24409	1.9	2627	2.6

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 2b. Företagare i eget aktiebolag i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 25-34 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel företagare i eget AB i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel företagare i eget AB bland f d UF-are
Stockholms län	325297	304162	1.6	21135	2.5
Uppsala län	47622	44023	1.2	3599	1.9
Södermanlands län	29869	28025	1.1	1844	1.5
Östergötlands län	54258	50166	1.3	4092	2.0
Jönköpings län	39532	36374	1.5	3158	1.7
Kronobergs län	22179	20773	1.4	1406	1.6
Kalmar län	24271	22719	1.4	1552	2.3
Gotlands län	5530	5046	1.8	484	2.7
Blekinge län	16498	15800	1.1	698	1.1
Skåne län	168446	158586	1.1	9860	1.6
Hallands län	32549	30588	1.6	1961	1.7
Fyrbodal	27065	25193	1.4	1872	1.6
Göteborg	129779	121199	1.3	8580	1.7
Skaraborg	28265	25840	1.2	2425	2.2
Älvsborg	28492	25832	1.3	2660	2.4
Värmlands län	29368	27687	1.2	1681	1.6
Örebro län	34000	31947	1.2	2053	2.3
Västmanlands län	30022	28517	1.3	1505	1.7
Dalarnas län	29328	27415	1.4	1913	2.1
Gävleborgs län	29068	26865	1.3	2203	1.7
Västernorrlands län	25414	23497	1.2	1917	1.3
Jämtlands län	13817	12377	1.9	1440	2.5
Västerbottens län	33539	30430	1.3	3109	1.7
Norrbottens län	27036	24409	1.5	2627	2.0

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 2c. Företagare i enskilt bolag eller AB i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 25-34 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel företagare i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel företagare bland f d UF-are
Stockholms län	325297	304162	4.7	21135	5.2
Uppsala län	47622	44023	3.5	3599	4.7
Södermanlands län	29869	28025	3.5	1844	4.2
Östergötlands län	54258	50166	3.3	4092	4.7
Jönköpings län	39532	36374	3.7	3158	3.6
Kronobergs län	22179	20773	3.8	1406	3.8
Kalmar län	24271	22719	3.9	1552	5.1
Gotlands län	5530	5046	6.1	484	8.1
Blekinge län	16498	15800	3.4	698	4.4
Skåne län	168446	158586	4.0	9860	4.1
Hallands län	32549	30588	4.3	1961	4.5
Fyrbodal	27065	25193	4.3	3744	5.0
Göteborg	129779	121199	3.6	17160	3.9
Skaraborg	28265	25840	4.1	4850	5.2
Älvsborg	28492	25832	3.6	5320	5.1
Värmlands län	29368	27687	3.7	1681	4.1
Örebro län	34000	31947	3.2	2053	4.3
Västmanlands län	30022	28517	3.3	1505	3.5
Dalarnas län	29328	27415	3.7	1913	5.0
Gävleborgs län	29068	26865	3.4	2203	3.9
Västernorrlands län	25414	23497	3.3	1917	4.1
Jämtlands län	13817	12377	5.4	1440	5.5
Västerbottens län	33539	30430	3.1	3109	4.3
Norrbottens län	27036	24409	3.3	2627	4.6

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 2d. Kombinatörer i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 25-34 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel kombinatörer i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel kombinatörer bland f d UF-are
Stockholms län	325297	304162	7.1	21135	8.8
Uppsala län	47622	44023	5.3	3599	7.5
Södermanlands län	29869	28025	4.2	1844	5.3
Östergötlands län	54258	50166	4.5	4092	7.3
Jönköpings län	39532	36374	5.9	3158	6.9
Kronobergs län	22179	20773	7.3	1406	10.0
Kalmar län	24271	22719	5.6	1552	7.5
Gotlands län	5530	5046	8.7	484	9.5
Blekinge län	16498	15800	5.3	698	8.2
Skåne län	168446	158586	5.5	9860	6.7
Hallands län	32549	30588	6.5	1961	9.4
Fyrbodal	27065	25193	6.0	1872	6.9
Göteborg	129779	121199	5.7	8580	7.1
Skaraborg	28265	25840	6.4	2425	8.9
Älvsborg	28492	25832	6.7	2660	9.0
Värmlands län	29368	27687	6.6	1681	6.7
Örebro län	34000	31947	5.0	2053	7.0
Västmanlands län	30022	28517	4.2	1505	6.4
Dalarnas län	29328	27415	6.2	1913	9.4
Gävleborgs län	29068	26865	5.5	2203	6.7
Västernorrlands län	25414	23497	6.9	1917	8.8
Jämtlands län	13817	12377	9.6	1440	11.6
Västerbottens län	33539	30430	6.9	3109	7.9
Norrbottens län	27036	24409	6.6	2627	8.3

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 3a. Företagare i enskild firma i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 35-44 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel företagare i enskild firma i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel företagare i enskild firma bland f d UF-are
Stockholms län	320769	314611	4.6	6158	3.4
Uppsala län	43881	43123	3.7	758	3.3
Södermanlands län	33537	33145	3.6	392	4.6
Östergötlands län	54631	53607	3.2	1024	2.7
Jönköpings län	41932	41299	2.9	633	2.2
Kronobergs län	22697	22353	3.8	344	2.9
Kalmar län	26513	26094	4.1	419	3.6
Gotlands län	6429	5967	7.0	462	5.4
Blekinge län	18478	18022	3.6	456	2.9
Skåne län	167747	162329	4.6	5418	3.3
Hallands län	38581	37777	3.9	804	3.4
Fyrbodal	30564	30247	4.4	317	2.5
Göteborg	117224	115421	3.4	1803	2.9
Skaraborg	29921	29300	4.5	621	4.3
Älvsborg	30996	30249	3.8	747	4.1
Värmlands län	31860	31132	4.1	728	4.1
Örebro län	35175	34174	3.2	1001	2.0
Västmanlands län	31623	31026	3.0	597	1.2
Dalarnas län	31521	30932	3.6	589	4.6
Gävleborgs län	32684	32364	3.6	320	5.0
Västernorrlands län	28949	28585	3.2	364	6.0
Jämtlands län	14793	14500	5.3	293	4.1
Västerbottens län	31076	30567	2.3	509	2.6
Norrbottnens län	28530	28199	3.0	331	3.6

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 3b. Företagare i eget aktiebolag i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 35-44 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel företagare i eget AB i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel företagare i eget AB bland f d UF-are
Stockholms län	320769	314611	4.3	6158	5.6
Uppsala län	43881	43123	3.7	758	5.0
Södermanlands län	33537	33145	3.0	392	4.8
Östergötlands län	54631	53607	3.2	1024	4.9
Jönköpings län	41932	41299	3.6	633	6.0
Kronobergs län	22697	22353	3.3	344	4.9
Kalmar län	26513	26094	3.5	419	6.9
Gotlands län	6429	5967	3.9	462	5.6
Blekinge län	18478	18022	2.6	456	5.0
Skåne län	167747	162329	2.9	5418	4.2
Hallands län	38581	37777	4.5	804	5.3
Fyrbodal	30564	30247	3.3	317	4.1
Göteborg	117224	115421	3.3	1803	4.6
Skaraborg	29921	29300	3.0	621	3.4
Älvsborg	30996	30249	3.7	747	4.4
Värmlands län	31860	31132	3.1	728	5.1
Örebro län	35175	34174	3.1	1001	4.8
Västmanlands län	31623	31026	3.5	597	4.2
Dalarnas län	31521	30932	3.8	589	5.8
Gävleborgs län	32684	32364	3.2	320	2.5
Västernorrlands län	28949	28585	3.1	364	4.7
Jämtlands län	14793	14500	4.4	293	4.1
Västerbottens län	31076	30567	3.4	509	4.9
Norrbottnens län	28530	28199	3.4	331	3.3

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 3c. Företagare i enskilt bolag eller AB i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 35-44 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel företagare i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel företagare bland f d UF-are
Stockholms län	320769	314611	8.9	6158	9.1
Uppsala län	43881	43123	7.4	758	8.3
Södermanlands län	33537	33145	6.6	392	9.4
Östergötlands län	54631	53607	6.5	1024	7.6
Jönköpings län	41932	41299	6.5	633	8.2
Kronobergs län	22697	22353	7.1	344	7.8
Kalmar län	26513	26094	7.6	419	10.5
Gotlands län	6429	5967	10.9	462	11.0
Blekinge län	18478	18022	6.2	456	7.9
Skåne län	167747	162329	7.5	5418	7.6
Hallands län	38581	37777	8.4	804	8.7
Fyrbodal	30564	30247	7.8	634	6.6
Göteborg	117224	115421	6.7	3606	7.5
Skaraborg	29921	29300	7.6	1242	7.7
Älvsborg	30996	30249	7.5	1494	8.6
Värmlands län	31860	31132	7.1	728	9.2
Örebro län	35175	34174	6.3	1001	6.8
Västmanlands län	31623	31026	6.4	597	5.4
Dalarnas län	31521	30932	7.4	589	10.4
Gävleborgs län	32684	32364	6.9	320	7.5
Västernorrlands län	28949	28585	6.3	364	10.7
Jämtlands län	14793	14500	9.7	293	8.2
Västerbottens län	31076	30567	5.7	509	7.5
Norrbottnens län	28530	28199	6.4	331	6.9

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar

Appendix 3d. Kombinatörer i 24 regioner, bland befolkningen i åldern 35-44 år

Region	Total befolkning	Antal i kontrollgruppen	Andel kombinatörer i kontrollgruppen	Antal f d UF-are	Andel kombinatörer bland f d UF-are
Stockholms län	320769	314611	9.7	6158	12.1
Uppsala län	43881	43123	9.7	758	10.7
Södermanlands län	33537	33145	7.2	392	11.7
Östergötlands län	54631	53607	7.6	1024	8.6
Jönköpings län	41932	41299	10.0	633	10.3
Kronobergs län	22697	22353	12.5	344	16.6
Kalmar län	26513	26094	10.2	419	11.9
Gotlands län	6429	5967	13.8	462	16.9
Blekinge län	18478	18022	9.1	456	10.3
Skåne län	167747	162329	8.4	5418	9.8
Hallands län	38581	37777	10.8	804	13.8
Fyrbodal	30564	30247	10.0	317	12.3
Göteborg	117224	115421	8.2	1803	10.0
Skaraborg	29921	29300	11.6	621	11.3
Älvsborg	30996	30249	11.7	747	12.2
Värmlands län	31860	31132	11.8	728	17.3
Örebro län	35175	34174	8.4	1001	10.1
Västmanlands län	31623	31026	7.3	597	5.7
Dalarnas län	31521	30932	12.1	589	17.1
Gävleborgs län	32684	32364	10.0	320	13.4
Västernorrlands län	28949	28585	11.6	364	16.2
Jämtlands län	14793	14500	17.9	293	18.8
Västerbottens län	31076	30567	13.5	509	13.6
Norrbottnens län	28530	28199	11.7	331	13.6

Källa: Statistiska Centralbyrån samt egna beräkningar